

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

GARENPLAATS, GENT.

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:

Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Nieuwjaarswensch!

Aan al onze lezers wenschen wij een goed en gelukkig jaar, veel voorspoed in hunne zaken en eene goede gezondheid.

Redactie DE LANDBOUWER.

Wie helpt er mede?

Wij doen een beroep op U allen om ons te steunen in onzen strijd! Er bestaan op den buiten vele misbruiken, die alleenlijk blijven bestaan omdat ze niet bekend zijn.

Doet ons die kennen, vrienden. Schrijft ons die in een briefken. Het geeft er niet aan hoe het geschreven is, wij zullen het zelf wel verbeteren.

Helpt ons mede en uw lot zal wel veranderen. Uwen naam houden wij geheim: ge moet dus niet bang zijn gebroodroofd te worden.

Alles te zenden, vóór den 20^{en} der maand, aan het adres:

Hardyns, lokaal Vooruit, Gent.

Dank op voorhand.

REDACTIE.

DE LANDBOUGROEP

Bij de ondervraging Maenhout, betrekkelijk den invoer van hollandsch vee, is er in de Kamer weer eens spraak geweest van de landbouwgroep.

Over een paar jaren hebben zich eenige kleinkale afvaardigden, een dertigtal als 't wij goed voor hebben, gekozen door de arrondissementen waar de landbouw overheerschend is, verenigd met het doel meer bepaald het oog te houden op de voorstellen, wetten, enz., welke ten voordeele van den boerenstand gedaan of gestemd moesten worden. Zij vormden de zoogezegde landbouwgroep.

Voor wie echter op de hoogte der geplogenheden van het kapitalisme staat, is die vereeniging geheel iets anders dan eenige rechtgeaarde landbouwers, in het harnas gevlogen tegen de uitbuitende bezitters.

Zoo vinden wij onder hen groote grondeigenaars, die in verscheidene stemmingen, uitgebracht sedert de aanwezigheid der socialisten in de Kamer, bewezen hebben hoe zij in het belang der kleine boeren weten te handelen. Grondeigenaars, die hooge pachten opstrijken en de boeren onteigenen welke niet betalen kunnen.

Onder hen zijn aandeelhouders van groote landbouwnijverheids-gesellschaften, of verwanten of innige vrienden dier aandeelhouders, welke allen te zamen enkelijk beoogen hunne jaarlijksche winsten zoo hoog mogelijk te doen stijgen ten nadeele der belangen van den ongelukkigen zwetter, die de grondstoffen, tot de nijverheid noodig, uit zijn akker trok.

Zoo is de volksvertegenwoordiger voor Bergworm, M. Hyacinthe Cartuyvels, om maar dit voorbeeld aan te halen, een voornaam aandeelhouders van verscheidene suikerfabrieken, o. a. van Oreye.

Tien verleden jaar zijn naamgenoot Clemens Cartuyvels, afgevaardigde van Hasselt, zijne redevoering hield tegen de ongehoorde onrechtvaardigheden en rechtsverkrachtingen door de suikerfabrikanten ten nadeele der beetenteelers gepleegd, was het de vertegenwoordiger van Bergworm die onmiddellijk verzet aantekende. Deze redevoering was nochtans enkelijk eene zwakke, zeer zwakke aanklacht tegen de fabrikan ten gericht. Bij gelegenheid zullen wij dat potje voor de lezers van «De Landbouwer» even open maken en dan zal elkeen overtuigd zijn dat ook, zoowel als de werklieden in de groote nijverheid, zoowel als onze koolmijners, zoowel als de bedienenden der groote magazijnen, ook onze ongelukkige akkerslaven belang hebben zich aan te sluiten bij de drommen van het aanruk-kend proletariërsleger.

Bedoelde redevoering werd door den afge-

vaardigde Cartuyvels zoo zeer afg-broken en onderduims werd zoodanig gekonkeloosd, dat de minister er enkel wat officieel wijwater op wierp en ook door den aanklager zelf niet eens een wetsvoorstel werd neergelegd, zelfs geen wensch uitgedrukt.

En wat deed de landbouwgroep toen Anseele zijn millioen vroeg voor de rampzalige boeren van de Leieboorden?

En wat deden die zoogezegde verdedigers van den landbouw toen Defnet zijn wetsvoorstel op de jacht neerlegde?

Hebben zij amslag van belasting bekomen voor de landbouwers?

Hebben zij voor de zwogers van den akker vermindering van krijgslasten aangebracht?

Hebben zij gemaakt dat zijn zoon uit de kazerne blijft of zijn lichaam uit de netten der ontuchthuizen kan houden om den ploeg zijns versleten vaders te hanteeren?

Hebben zij beter, grondiger, praktischer onderwijs bezorgd voor de zoo verachtte landelijke bevolkingen?

Waar zijn de wetsvoorstellen, door de beruchte landbouwgroep neergelegd om dekkel te brengen op de bodden van hen, die met graan-zakken en nitraatbalen zich moeten dekken tegen de koude des winters?

Wanneer zal de landbouwgroep gemaakt hebben, dat de kleerkas van de ellendigen, wier toestand treuriger is dan deze hunner trekos-sen, wat beter voorzien is voor de behoeften en den nood?

Wat deden zij, die vergulde landbouwers?

Niets, minder dan niets.

Wanneer zullen zij aanvangen met hunnerred-dingsmiddelen voor te stellen ten voordeele van den landbouwer, die slavend, zweetend, hong-gerlijdend ten gronde gaat?

Nooit, nimmer of nooit!

Omdat zij zijn eene groep kapitalisten. Eene groep lieden, die enkelijk één doel beoogen: het verhoogen van het kroos afgeworpen door de aandeelen, die zij hebben op de nijverheidsge-sellschaften, die met onze landbouwoortbrengsels tieren en den goudkoffer vullen der schrobbers onzer boeren.

De bloei van onzen landbouw; de welstand onzer boeren; hunne ontslaving, hunne mensch-wording, als ik het bij godsgenade zeggen moet, is de ondergang van al de aandeelhouders onzer landbouwnijverheid, omdat de winsten ten voordeele van het kapitaal verzwaren.

Wie meent dat op de feestmalen van Hof en adel, in de danszalen der gastavonden onzer kasteelen, tusschen de marmeren zuilen der handelsbeurs onzer groote steden, door de vergulde janklaassen, die de landbouwgroep onzer Kamer uitmaken, de belangen onzer kiellagers beoogd en verdedigd worden, heeft het groote-lijks mis met hen op.

Kapitalisten zijn zij! Kapitalisten blijven zij! Voor ons, verstandelijken, blijkt dat nu be-paald eene afgemaakte zaak, doch het betaamt dat er geen enkele landbouwer meer op ver-betering en redding hope, aangebracht door lieden, welke van hunne parlementaire macht enkelijk gebruik maken om de belangen hunner klasse, die het kapitalisme is, te verdedigen; om hunne voorrechten zoolang mogelijk ongeschonden te houden; de slavernij der dorpelijke bevolking, samen met de papen, te vereeuwigen en hunne meesterschap, hunne dwingelandij, hun uitbuitersvermogen onbepaald uit te brei-den.

Dat alles hebben zij honderd jaren lang ge-daen. Zij zullen het doen, zoolang hunne macht blijft duren, tot den dag der algemeene verlos-sing, wanneer de veronderstelling van Lorand, bij het bespreken der wet op het nederlandsch, eene wezenlijkheid zal geworden zijn en het so-cialisme den kiellagers den akkerstok uit de hand zal nemen om hen te leiden naar de flu-weelen zetels van het parlement.

STEVEN BOERSEN.

Het mond- en klauwzeer

Over deze ziekte welke tegenwoordig in landbouw- en in officeele kringen zooveel besproken wordt, bevatten de *Kneipp-Blätter* de volgende bijzonderheden:

Deze ziekte komt dikwijls voor en brengt den landbouwers en veeteelers onbereken-bare schade toe. Het mond- en klauwzeer

is zoo besmettelijk, dat één enkel dier vol-doende is, om eene heele strek te besmetten.

De gevreesde ziekte openbaart zich door lusteloosheid, gebrek aan eetlust en beving over het geheele lichaam.

Als beheerder van een nonnenklooster heb ik mij gedurende 25 jaar met den landbouw bezig gehouden en was dikwijls in de gele-genheid, de geneeskracht van het water te beproeven bij de verschillende ziekten, waaraan runderen en varkens onderhevig zijn.

Wat is nu eigenlijk het mond- en klauw-zeer?

't Is een uitslag, die zich bij de menschen onder den vorm van roodvonk, pokken, enz. voordoet, en die bij het rundvee evenzoo met water behandeld wordt, als men in ge-noemde ziekten bij menschen pleegt te doen.

Wordt een rund door het mond- en klauwzeer aangetast, dan moet men zoo spoedig mogelijk zijnen toevlucht nemen tot water en wel door het dier geheel te wasschen.

Om dit spoediger uit te voeren, is het aan te bevelen, dat zulks door twee personen wordt verricht.

Ieder neemt een harden borstel, dompelt dezen meermalen in koud water en wrijft 't dier stevig af. Daarop wordt het met een drogen doek bedekt en verder met rust ge-laten. Het kan zelfs geen kwaad, wanneer men over den eersten doek nog een tweeden legt. Het behoeft nu juist geen doek te zijn, zoogenaamde peerdedekens: oude zaken, enz., bewijzen denzelfden dienst.

Door het water worden de ziektebestand-deelen opgelost en afgelegd, de bedekking neemt dezelve in zich op en het dier is weer gezond. De bewassing wordt nog drie of viermaal herhaald. Zoodra het dier weer eetlust krijgt is de ziekte geweken.

In het begin moet men het dier zacht voer geven, omdat in den bek dikwijls zweren ontstaan, die het kauwen van hard voer zeer bemoeilijken.

Om het gezonde vee voor besmetting te vrijwaren, wascht men het eveneens één of twee keeren.

Op deze manier wordt de vreeselijke plaag geheel en al onschadelijk gemaakt.

EEN MIRAKEL

Over eenige weken had minister De Bruyn in de Kamer de aanvallen te doorstaan van de groote grondeigenaars Maenhout, Cartuyvels, Colaert, en andere niet achtbare rentestrijkers, omdat hij de grenzen niet wilde sluiten.

— Het Hollandsch vee is ziek, beweerden de heeren.

't Is de moeite niet waard om er over te spreken, zegde de minister, ik sluit niet maar ik zal een oog in 't zeil houden, en tevens voegde de minister er bij «Ge vraagd me altijd de grenzen te sluiten, en als ik het niet doe zijt ge kwaad.» Ehwel, om u te toonen hoe weinig ernstig de veeziekte is zal ik u het volgende zeggen: Verscheidene van de grootste veekweekers die nu zoo luide vragen om de grenzen te sluiten, zijn me schoon komen spreken om hun toch 14 dagen op voorhand te willen verwittigen alvorens de grenzen te sluiten opdat zij hunne stallen goed met magere beesten uit Hol-land zouden kunnen voorzien.

Het schijnt nu dat het debat in de Bel-gische Kamer een mirakuleuzen invloed heeft uitgeoefend op het Hollandsch vee.

De ziekten van mond- en klauwzeer zijn ineens verbaasd toegenomen. De brave minister, die een oog in 't zeil hield, heeft zich verplicht gezien opnieuw de grenzen te

sluiten.... tijdelijk, zegt hij. Waarom niet voor eeuwig en altijd?

Immers, zoolang de porte-monnaie der groote veekweekers niet gezond — dat betee-kent vol is, — en wanneer zal dat gebeu-ren? — moeten de Hollandsche beesten ziek zijn.

Dit misdadig comediespel duurt reeds al te lang opdat nog iemand er zich zou laten aan vangen,

De veekweekers zijn echter zeer kwaad op M. De Bruyn omdat hij vlakaf gezegd heeft, waartoe dit grenzen sluiten dient moet, en zij willen den man nu het leven onmog-eijk maken: men beweert zelfs reeds, dat hij zijn ontslag als minister van landbouwd zal moeten geven, en door M. de Brocqueville zal vervangen worden.

De begraving der armen

De vorige week overleed in eene gemeente bij St-Truiden een arme oude dienstknecht, door iedereen geacht en bemind.

Men laadde het lijk in eene koets, om het naar het hospitaal, te St-Truiden, te voeren. Na twee uren er mede te hebben rondgereisd, kwam men terug in het dorp. Men wilde het lijk niet aan-nemen in het hospitaal.

De weduwe Kn..., door medelijden aangedre-ven, ontving in haar huis het stoffelijk overschot van den ouderling.

«Voer hem naar het doodenhuiskens», zei de dikke, gepensioneerde oud-pas'toor, voor-zitter van het armenbureau, «dan zijn we van hem van af zonder kosten!...»

't Was nochtans een goede oude man, mijn-heer, die nooit aan u noch aan het armenbureau een cent gekost heeft, want hij was op het armen-boek niet ingeschreven.

De klokken werden niet geluid.... omdat de tegenwoordige pastoor der parochie vreesde niet betaald te worden voor de groote klok. — Die klok kost daar 5 fr. 50 centiemen; 't is de klok der rijken.

Aan een verontwaardigden parochiaan, die hem over de begravenis van L... was gaan spre-ken, zei onze pastoor: «'t is toch maar een arme man!... Heeft hij iets?... Heeft hij geld?... Zou men ons wel betalen?...»

De «goede» herder, die geen onderscheid maakt tusschen rijken en armen (?) wilde den sukkelaar om halfzeven 's morgens er'onder stappen. Door smeeken en hiddlen verkreeg men dat de dienst om halfacht geschiedde.

Aan den heer X., gemeenteraadslid, is het te danken dat het lijk in Gods tempel is kunnen komen.

Wat belijft u?

Tamelijk veel menschen begeleidden den afgestorvene naar de kerk, doch geen priester. Het behaagde den eerwaarden (?) heer pastoor niet het lijk te gaan afhalen tweehonderd meters ver. Hij zou zijne voetjes hebben vuil gemaakt... Met het oude, houten kruis — het kruis der armen, voor de rijken is er een van zilver — kwam de vrome herder tot aan de pastorie.

Voor die welke geld en goed achterlaten, gaat hij tot op de verst afgelegene hoeken des dorps. In de kerk, vier oude kaarsen, zonder eenige rouwstof. Het orgel speelde niet.

Er waren immers geen centen!

Ter gelegenheid van de «vernieuwinge der missien», zijn er een koppel paters in onze gemeente.

Gaat gij denken, lezer, dat die mannen den dienst van den ouden knecht bijwoonden? Dan bedriegt gij u fel! Noch paters noch kapelaan waren te zien.

De dooden begraven, is geen der werken van barmhartigheid meer.

En was de overledene toch niet een arme drommel? Moesten de paters en de kapelaan voor hem bidden, hun gebed werd toch niet be-taald?

Op het lijkeest van wijlen den ambassadeur de Pitteurs waren er wel papen! Die man was rijk, daar was het schoon en daar was willicht iets te winnen... De afgestorvene ambassadeur behoorde tot eene machtige familie...

Een arme, komaan! zeggen de menschlievende opvolgers van Christus, die betaalt ons niet, die kan ons niet helpen! Onze gebeden kunnen wij

nem niet schenken en onze gezangen is hij niet waardig...

Komedie, geldkomedie!
Rijk en arm zijn voor god gelijk, prediken de paapkens, — maar niet voor ons, zegden zij bij hun eigen zeiven. Als hongerige wolven liggen zij immer te loeren op wereldsch genot, op het vijfkrankstuk....

Geld, altijd geld, niets zonder geld, is hunne leus.

Geluf, zang, gebed, missen, aflaten, sakramenten, hemel, hel, vagevuur, alles bij hen te koop voor geld.

Zullen eindelijk uwe oogen open gaan, o Volk! Zult gij langer nog u laten leiden door die mannen, die zich bedienen van den godsdienst om geld te kloppen, — twist en tweedracht te zaaien, waar geluk en vrede heerschen, — om die te broodrooven die voor hen niet bukken, om te domineeren en alleen den meester te spelen?

Neen!
Blijken hebt gij reeds gegeven van uwe verontwaardiging over het doen en handelen van onzen «herder»; zijn juk zult gij geheel en al afwerpen en toonen dat gij vrij wilt leven, dat gij geene dwingelandij dult, van waar zij ook komt.

(Naar de Vrije Burger)

EEN MIDDEL

om de slechte en ongezonde geur van het stalmest te vernietigen.

Gedurende de heete zomerdagen worden de stalen besmet door de ammoniacale dampen welke uit het stalmest opstijgen. Deze dampen zijn niet alleenlijk zeer ongezond, maar vormen daarenboven het voornaamste deel van de vruchtbaarheid van het stalmest.

Mest, dat dus in de bloote lucht blijft liggen, verliest een groot deel zijner waarde, en een zeer bekwaam man heeft uitgerekend dat dit verlies, voor iedere hoe, gelijk staat met ongeveer 100 kgr. sodanitraat per jaar, hetgeen eene waarde vertegenwoordigt van 20 tot 21 frank.

Men heeft opgemerkt dat het plaaster meer dan 60 ten honderd van deze ammoniak-dampen opslorpt. Daarbij bezit de plaaster nog de eigenschap van het stalmest volkomen reukloos te maken, en van de ammoniak-zouten in salpeterzuur te doen overgaan, dat door de planten gemakkelijk opgeslorpt worden.

De landlieden zullen dus wijs handelen met hunne stallingen en mestputten met plaaster te bestrooien, want het is 't eenige middel om den ongezonden en onaangename geur weg te nemen, terwijl het mest daardoor minstens het dubbel in waarde zal vermeerderen.

Vast weekloon!

	Gemiddeld per week
De koning van België wint	96,000 fr.
Een gemeentewerker wint	30 fr.
De graaf van Vlaanderen »	6,000 fr.
Een fabriekwerker »	16 fr.
Bestuurder der Nat. Bank »	2,000 fr.
Een briefdrager »	18 fr.
Bestuurder der Soc. Génér. »	2,000 fr.
Een metser »	18 fr.
De bisschop van Gent »	400 fr.
Een landman »	10 fr.

FRAGMENTEN

UIT

De Arme Schoolmeester

DORPSVERHAAL

DOOR

A. Snieders, J. R.

I. De Loting.

Frans en Tony waren van denzelfden ouderdom. Op het oogenblik dat wij deze geschiedenis aanvangen, hadden zij hun achttiende jaar bereikt, en werden zij opgeroepen, om in de naburige kantons-hoofplaats te gaan loten — dat is te zeggen: eene kans wagen, wie aan de bloedbelasting zal worden opgeofferd; wie zijne vrijheid als burger zal verliezen; wie van het werk der samenleving, van den boezem zijner geliefde betrekkingen zal worden losgescheurd — om desroeds te gaan sterven voor een vaderland, dat soms geen brood voor hem gehad heeft.

Met hoeveel onrust had men dien dag zien nadren! Hoe vurig hadden Clara en Martha gebeden, en hoe schaterend had Hikpik de booze deurwaarder gelachen, als hij de arme vrouwen om een gelukkig nummer voor Frans bidden zag! Hoe dikwijls

Wat de kleine handelaars aangaat, die knoopen met moeite de twee eindjes samen, als ze door het failliet niet ten onder zijn.

Leest en vergelijkt! En vergeet niet, dat al deze vette baantjes betaald worden door de schatkist, gevuld met het zweet der arbeiders, die zulk karig loon voor zulken zwaren arbeid ontvangen.

't Is Winter!

Brrr! Wat is het koud, de winter is daar met zijne koude en vochtige dagen. Ik sidder wanneer ik denk dat er schepselen gods zijn, welke door gebrek aan eten, honger lijden, en welke bij gebrek aan vuur, soms van koude verstijven. En zijn er zoo? O, welke vraag? Ja zelfs onder U landlieden zijn er, dat weet gij immers zoo goed als ik, en nochtans eenige weken slechts geleden betraden de landlieden, den akker vol vreugde, vol geestdrift verhieven zij hunne zangen en hunne oogstlieden weerklonken over de velden, en de hoofden door den genever verhit, geschonken door den pachter, gaven zij hunne vreugde lucht.

Maar thans is de oogst binnen, de akker is verlaten, en met gelatenheid zit den landman achter een half uitgedoofd vuur zijne verkleumde ledenmaten te warmen.

Een klein, een zeer klein deel slechts van den oogst werd hem geschonken, terwijl het overgrootste deel in handen kwam van hem die er hoegenaamd niets voor gedaan heeft. En thans, in het gure jaargetijde, nu ge niets hebt kunnen over sparen, lijdt gij gebrek en ellende. Terwijl gij soms uwe kinderen, schuldelooze wezens, hoort kermen om een stuk brood, zitten de schuren propensvol! Roept dit niet om wraak? Wat staat er U te doen?

Stelen! O dat moogt gij niet doen want, daar zal U door de wet weldra rekenschap van gevraagd worden.

Wilt gij met vrouw en kinderen van honger niet sterven, weldra, naarstige zwager, den bedelzak opgenomen en uwe reïne werkershand uitgestoken naar de liefdadigheid.

O vloek over de Samenleving waar hij die werkt en zwoegt niets dan ellende en kommer voor zijn deel heeft, en zij die op het zweet uws aanschijs leven zich in alle pracht, in alle genot, in al de weelde kunnen baden.

Iemand die werkt hoeft niet ondersteund te worden, iemand die werkt heeft recht op loon, heeft recht op leven. maar dit alles wordt U onthouden juist door hen, voor wien gij 's zomers, dag en nacht zwoegt en wroet.

Zij hebben alles met zich, het geld, de openbare macht, en de wetten; en gij arme drommels gij hebt alleenlijk voor hen te wroeten, gij zijt machteloos tegenover hen, gij moet hunne wetten gehoorzamen, of zoo niet, hunne gendarmen zullen er U toe dwingen.

Ziedaar, waarde broeders, in eenige woorden u lijden geschets, door iemand die even als gij lijdt, en die U vragen komt of er aan dit alles geene verandering is te brengen.

had hij het vroom gebed gestoord, dat zij des avonds, als het angelus over de vlakke klonk, aan den God der lijdenden opstuurden!

Hikpik gaf er niet veel om, of zijn zoon Tony een ongelukkig nummer trok. Waren er niet duizende listen en kuiperijen om van de legerdienst bevrijd te worden? Hij kende er zoo veel, dat hij er zelfs niet eens aan dacht, dat hij zijnen zoon door een handvol gelds kon vrijkoopen. Ook was hij tamelijk gerust toen men hem kwam zeggen, dat Tony een laag nummer getrokken had. Hij zette zich dadelijk aan het werk, om door list en bedrog, misschien voor een enkel goudstuk, zijnen zoon vrij te maken, zonder te rekenen dat het kind van de weenende Martha, het zijne zou moeten vervangen; want Frans had het opvolgende nummer van Tony getrokken.

Ach! wat vloeiden er tranen uit Clara's oogen; wat wanhoop schilderde zich op de trekken der weduwe af; wat lijden beneep de ziel van Ivo, de schoolmeester en de vriend van den huize, toen zich de mare verspreidde, dat Frans een twijfelend nummer bekomen had. Men vreesde maar al te recht de boosheid van Hikpik, die reeds op de gewaande gebreken van zijnen zoon geroemd had, en hierom had Frans een voorgevoel, dat het hem slecht vergaan zou. Heimelijk zuchtend was hij de woning van den schoolmeester ingetreden, snikkend was hem zijne

O ja! Indien wij willen, en wij allen willen. Vereenigen wij ons in eenen reusachtigen boerenbond, op zich zeiven en onafhankelijk van anderen bestuurd.

In de vereeniging zullen wij de macht vinden, die ons thans met alleen te staan ontbrekt.

In de vereeniging zullen wij elkander kunnen raadplegen en raadgeven, daar zullen wij de middelen zoeken en bespreken, om verandering in ons beklagenswaardig lot te brengen.

Maar nog een ander middel hebben wij bij de hand. Wij bezitten kiesrecht, wij zijn roo armen tegen één rijke, en al hebben wij slechts één enkele stem en onze meesters er drie en vier, door ons getal kunnen wij hen verpletteren, en dezen doen zegepralen die wel degelijk onze belangen ter harte nemen, namelijk de socialist.

Zij, en zij alleen zijn onze verdedigers, onze redders, en hoe zij ook worden gesmaad en geasterd, zij zullen den weg der verlossing van boer en werkmans voort blijven betreden.

En toch worden zij maar belasterd en vervolgd door hen welke ons uitzuigen.

Nog eens waarde broeders, roep ik U toe: vereenigen wij ons onder de kreet: **Eendracht maakt macht, en leve het Socialisme de hoop onzer redding en verlossing!**

LIBERT.

Sluiting der grens voor het hollandsch vee

De Monteur bevat een ministerieel besluit, inhoudende de volgende bepalingen betreffende den invoer van vee over de hollandsche grens:

Art. 1. Bij wijziging der artikelen 1 en 2 van het ministerieel besluit van 24 december 1895 en van het ministerieel besluit van 20 mei 1896 mogen de runderen en schapen, voortkomende uit Nederland, ten voorloopigen maatregel, in België alleenlijk ingevoerd worden, per spoor in geplombeerde wagens, langs de grensburelen van Zelzate (statie), Esschen (statie), Achel (statie), Hamont (statie) en Visé (statie).

Deze invoer is onderworpen aan de voorwaarden dat de dieren geslacht worden, binnen de acht en veertig uren van hunne aankomst aan de grenskantoren in de lokalen die ingericht zijn in de nabijheid der kantoren van Zelzate (statie), Achel (statie) en Visé (statie) of in de slachthuizen van Anderlecht, Antwerpen, Brussel, Gent of Luik.

De dieren zullen naar voornoemde slachthuizen in geplombeerde wagens verzonden worden ter bestemming der statien van Brussel (West), Brussel (Groot Leij), Anderlecht (Slachthuis), Antwerpen (Stuivenberg), Gent (Longdoz).

Dadelijk, na hunne aankomst in voornoemde statien, zullen de dieren, onder toezicht der politie, rechtstreeks naar gezegde slachthuizen geleid worden, alwaar zij zullen opgesloten blijven tot het oogenblik hunner slachting, die ten laatste, binnen de tweemaal vier en twintig uren na hunne aankomst in de slachthuizen moet plaats hebben.

Tijdens de marktdagen, is de toegang der lokalen, waar deze dieren zijn opgesloten, verboden tot aan het einde der markt. Er wordt enkelijk uitzondering gemaakt voor de personen geïnteresseerd in het onderhoud der dieren.

Art. 2. De rechtsreeksche doorvoer, zonder overlading langs de spoorwegen, van hooger-

bemide Clara om den hals gevlogen, alsof het eeuwig afscheid gekomen ware, en hij had slechts met moeite een weinig troost in het beklemd hart der maagd gestort.

Dien avond zat Martha droevig bij het turfpuur, en had de wind niet huilend in den schoorsteen gezongen, men had zeker niets gehoord, dan het tikken der rozenkransen, die door de beenderige vingers der weduwe schoven.

Dan wenschte Martha rijkdommen te bezitten, om haar kind vrij te koopen, gelijk de rijke menschen kunnen doen.

Wat al ontwerpen smeedde zij in hare moederliefde, om geld te krijgen! Hoeveel quizende plannen tooverde zij zich voor den geest om dat geliefd kind te behouden! — Zij wilde het weinige dat zij bezat verkoopen, dag en nacht werken, giften afsmeeken, bedelen zelfs, zoo lang tot zij dien grooten schat zou vergaderd hebben. Zij wilde, de onnoozele! indien zij er niet in gelukken mocht haren zoon te behouden, met hem naar de stad gaan, om hem ten minste te mogen zien, en over hem te kunnen waken. O, wat is de liefde eener moeder schoon en edel! Zij is wel de zuivere liefdebron van den Schepper.

Doch waarom toch kon de wet haar dat kind ontscheuren? Was zij geene weduwe?

Helaas, ja! maar in het naburige dorp had zij een anderen zoon, die ouder was dan Frans, en volgens de wet gehouden zijne

vermelde dieren, blijft toegelaten zonder formaliteiten van sanitairen aard.

Art. 3. De inspektors veeartsen, ieder voor wat hem betreft, zijn gelast met de stipste naleving van het huidig besluit te bewaken.

Art. 4. Is ingetrokken het besluit van 11 dezer, afgekondigd in den Monteur van 14 der zelfde maand.

Het huidig besluit is in kracht getreden den 18 december 1896.

Wat de anti-socialisten willen

Zooals elke partij, hebben de anti-socialisten een programma, waarin zij hunne eischen te kennen geven. Dat dit programma waardig is van de personen die het vooruitzetten, zal niemand, na er kennis van genomen te hebben, betwijfelen.

Hoe kan het anders? 't Vat geeft wat het inhoudt; uit een olievat tapt men geen wijn! Zoo ook is het met hen gesteld; zij zijn geen volksgezinde lieden, en te vergeefs zou men in hun programma naar een welgemeenden doortastenden volksgezinden maatregel zoeken!

Zij strijden om verdeeldheid in de werker-rangen te zaaien. Zoo eischen zij o. a. dat alle werklieden een voldoende loon moeten hebben, om te leven met vrouw en kinderen. Maar hoe hoog moet dat loon wezen? Zie, om allen twijfel te vermijden, was 't noodig dit op te lossen, en dat hebben zij niet gedaan.

Nochtans, verscheidene katholieke dames hebben het berekend, en kwamen tot den volgende uitslag: een werkmans uit de stad 15 franken per week winnende, kan met vrouw en 4 kinderen, wekelijks een frankje afzonderen, om een fortuinje tegen den ouden dag te sparen!

Gij lacht, vriend lezer? 't zij zoo, maar het dompersblad *Het Volk* heeft het niet tegengesproken, dus goed gekeurd. Immers, zij wagen het niet, rijke katholieke fabriekanten en kasteelheeren aan te vallen, die 9 à 10 fr. aan huisvaders betalen voor eene week zwoegens!

Het tegendeel is waar. VOORUIT, die de hoogste loonen van geheel België betaalt, wordt door hen aangevallen, belasterd en bespot, maar een spreekwoord zegt: men kent den boom aan zijne bladeren, en de verraders aan hunne werken.

Zij noemen zich hardnekkige bestrijders van de geneverplaag en in alle katholieke werkmanskringen ziet men **grote kwakels aan 3 centen** verkoopen.

Hebben de anti-socialisten de 20 miljoen belasting op het alcoholverbruik gestemd, dan deden zij dit enkel om de gaten in de S. aatskas te vullen, veroorzaakt door de uitgaven voor Congo!

En ware het zoo niet, waarom stelden zij dan geen 20 miljoen ontlasting voor, gelijk de socialist, op de wijnen, hoppe en spijzen, om zodoende de werklieden in de gelegenheid te stellen zich gezonde dranken aan te schaffen?

Zij deden het niet, omdat hun doel niet is, den werkmans zedelijk en stoffelijk te verheffen, maar zedelijk en lichamelijk te verbeesten.

Het tegenwoordig aanwervingssysteem

moeder te ondersteunen. Frans was nog niet in staat het dagelijksche onderhoud voor haar te verdienen. Men beroepe zich nooit in die wet op liefde, hoop en toekomst! Zij is als eene booze geest, die er genot in heeft dit alles bij den arme te verbrijzelen. Zij laet zich wel verblijden door een handvol geld, maar door geene tranen.

Die wet is bloedig, zij moet door de hand eens duivels geschreven zijn! (1).

De haren van Martha waren, door veel ongelukken, voor den tijd grijs geworden. Zij had reeds drie kinderen en haren echtgenoot naar het kerkhof vergezeld; zij had haar huisgezin van den welgezeten stand, tot dien van armoede zien af dalen, en begon nu eerst, door liefde en vlijt van Frans,

(1) Inderdaad! Doch merken wij op, dat de katholieken, die sinds zoo lang meester zijn, deze wet altoos lieten bestaan.

Meer nog. Dit jaar was er juist eene meerderheid in de Kamers om die afschuwelijke wet af te schaffen. En wat deden de katholieken. Zij weigerden dit te doen, en de katholieke minister, generaal Brassine, vondt het gedrag zijner collega's zoo schandelijk, dat hij er van onder trok en zijn ontslag gaf.

Een drietal katholieken, op de roo die in de Kamer aanwezig waren, hadden den moed dit gedrag te brandmerken. Onder hen bevondt zich de moedige priester Daens. Ehwel, zeker heertje Van Reeth vondt het gepast eens goed op pastoor Daens uit te vallen!

En die heer Van Reeth is een verdediger van den godsdienst (en den geldzak natuurlijk).

Men merke ook goed op, dat Snieders, de schrijver van dit verhaal, een katholiek is,

voor soldaten, met zijn remplacement, keuren zij af, en noemen zich voorstanders van een vrijwilligersleger, dat, althans volgens hen, de schreeuwende onrechtvaardigheid zal doen verdwijnen, waarvan de werkers-zonen het slachtoffer zijn.

Zij vragen dit omdat zij weten dat het hun zal geweigerd worden. Immers, wie zal vrijwillig soldaat worden, om een deel zijns levens in stinkende kazernen door te brengen waar allerlei besmettelijke ziekten heerschen, waar men tevens onderworpen is aan een onverdragelijke tucht, en dit alles om de grillen te voldoen van een koning!

Maar er zou geen enkel vrijwilligersleger gevonden worden, ware het niet, dat menig werkmanszoon door werkloosheid en honger naar de kazernes gedreven wordt. Dat weten de anti-socialisten ook.

Op gebied van onderwijs zijn het rare vogels: zij eischen de school met God, ter wille der zedelijke opvoeding van 't kind.

Maar wat voor ding is dat? Een school met God! Wij begrijpen er niets van, of is een school niet om te leeren, evenals een fabriek om te werken? Waartoe dienen de kerken dan, zoo niet om Christus's leer te verkondigen?

Ter wille der zedelijke opvoeding van het kind, maar saperloot, levert het katholiek onderwijzerskorps meer waarborgen onder oogenpunt der zeden, dan dit der gemeenteschool?

Volstrekt niet! De broekens van Maltebrugge en Ronse zijn daar om dit te loochenen, gezien zij zich hebben plichtig gemaakt aan kinderbevelekking.

Jezus zei: gij ziet den splinter in 't oog van een ander, maar den balk in het uw bemerkt gij niet.

Zij zijn voor gelijkheid van stemmen, één man, één stem.

Om de ernstigheid er van te bewijzen, hebben zij de gemeentekieswet gestemd, die 4 stemmen toekent aan de rijken en slechts 1 stem aan den arme.

Nooit hebben zij klinkender bewezen volksverdruckers te zijn, want zij verloochenden hun eigen programma.

Wat! de rijke is vier maal meer waard dan den arme! Wisten die judassen dan niet, dat de werklieden de bron zijn aller rijkdommen? Wie is het die weeft en spint, zaait en maait, die steenkolen delft, opdat er warmte wezen zou, wie bevaart de zee?

Wie anders dan de werker? Dat alles weten zij wel, maar die verkocht is aan de rijken moet zijn vuil werk voortdoen.

Daarmede eindigt dit groot diepdoor-dacht programma.

Ziedaar, landlieden, wat u redden moet uit den neteligen toestand waarin gij u bevindt; wat u bevrijden moet van 't alomstlopend kapitalisme.

De werklieden die dat aannemen in de hoop hun lot te verbeteren, mogen evenwel gelooven, zich te kunnen steunen op een gebroken stok, en mogen niet loochenen dat een plaaster op een houten been blaasjes trekt.

Het eenig doel dat die kerels beoogen, is de werklieden te verdeelen en machteloos te maken; daartoe paaien zij hen met beloften,

om ze des te gemakkelijker als een kudde schapen te leiden.

Maar gij, buitenlieden, die, niettegenstaande uw naarstig zwoegen, zoo onverdiend met vrouw en kinderen lijdt, zult u niet laten misleiden door die lage wezens; gij zult niet langer dulden door hen beheerscht te worden.

Sinds 1800 jaren prediken zij ons het geduld aan, spreken van ons lot te verbeteren, en na dit tijdverloop van eeuwen verdraagzaamheid zijn het nog steeds de werklieden, die verdrukt, bespot en bestolen worden.

Lang genoeg hebben wij de roede gekust die ons geeselt.

Sta op, veldslaven, manmoedig en onverschrokken, eischt welstand in ruil van uwen arbeid, en maakt voornamelijk gebruik van uw stemrecht, om al die charlatans uit de raden te kegele, om er mannen als de socialist te zenden, waardig u te vertegenwoordigen.

L. HARDYNS.

DE. Daens en de steenbakkersbazen van Boom. — Pastoor Daens heeft eene meeting gegeven voor de steenbakkerswerklieden van Boom en heeft onder de toehoorders veel bijval gehad.

De democratische priester heeft zich na de meeting naar den katholieken kring begeven om te eten.

Verscheidene patroons-steenbakkers bevonden zich daar. Met moeite was de afgevaardigde van Aalst binnen als eenige der patroons hem in de grootste bewoordingen ondervroegen.

Het scheelde weinig of de woedendste onder zijne tegenstrevers zou tot daden zijn overgegaan.

Men dient hier op te merken dat pastoor Daens daar binnen was gegaan vergezeld van een enkelen vriend en dat zijne aanvallers ten getalle van 15 waren.

Hebt uwen naaste lief en gij zult uwe vijanden vergeven kennen de katholieken niet.

Pastoor Daens spreekt voor de belangen der armen en hij is dus den gezworen vijand der rijke patroons, hoe katholiek zij ook zijn. Wanneer de belangen in het spel komen dan zijn de beste vrienden de geslagendste vijanden.

Botervervalschers. — De commissie ingesteld voor het onderzoek der middelen om de botervervalsching te bestrijden, heeft het gebruik van phenolphthaleïne aanbevolen als eenig middel tegen die vervalsching.

Moeshovenierderij

De Aardappel

Het was Gerarde, een engelsche kruidkundige die het eerst de beschrijving dixer plant heeft gegeven naar de struiken in zijnen hof gekweekt en die van Noord-Carolina herkomstig waren. Eenige jaren nadien (1601), gaf Clusius er ook eene afbeelding en eene beschrijving van; hij had in 1588 eenige planten bekomen van Philips de Sivry, bevelhebber van Bergen, die ze zelf had gekregen van een persoon uit het gevolg van het gevolg van den pauselijke legaat in België. Clusius voegt er bij dat zij in Italië uit Spanje of Amerika ontvangen waren, en hij verwondert zich, — deze plant in Italië

zoo gemeen geworden zijnde, dat men ze at gelijk de rapen, en aan de zwijnen gaf, — dat de geleerden der school van Padua ze eerst te kennen kreegen door de knollen die hij hun uit Duitschland toezond.

De heer Targione heeft aangestipt dat men in het begin der XVIIe eeuw, den aardappel in Toscanen kweekte, als zijnde uit Spanje of Portugal door monijnen aangebracht.

17. De TOMAAT, (*Lycopersicon esculentum* DUM.) — Oorspronkelijk uit Zuid-Amerika.

18. De RAPONTSEL (*Campanula Rapunculus* L.). Deze plant wast in het wilde, geheel Europa door; men vindt ze hagen, meerschelen en bosschen. Men eet de bladeren en den wortel in salade.

19. De VELDSALALE (*Valerianella olitoria* MAENCH) groeit in het wilde geheel Europa door, in bebouwde gronden, enz.

20. De ARTISJOK (*Cynara Scymnus* L.). — Deze plant, die in den vorm en de grootte harer koppen verschilt, alsook door de kleur hunner schubben, schijnt geene afzonderlijke soort te zijn, onderscheiden van den Kardoen, en zou volgens de meeste schrijvers, slechts de niet stekelige Kardoen zijn, doch meer ontwikkeld.

21. De KARDOEN (*Cynara Cardunculus* L.). — Oorspronkelijk uit het zuiden van Frankrijk, het Schiereiland, Griekenland en Afrika. Men kent er twee geslachten van: het eene met zeer stekelige bladeren, weinig van den wilden vorm verschillend, de Toersche Kardoen; het andere bijna van zijne doornen ontdaan, de Spaansche Kardoen. Van den Artisjok eet men de koppen, terwijl men van den Kardoen alléén de ribben der bladeren gebruikt.

22. De GOUDDISTEL (Varkensdistel) (*Scolymus hispanicus* L.). — Deze plant wordt slechts om hare wortelen gekweekt, die lang, wit en sappig zijn, en die men eet op de wijze der Schorseneeren. Zij wast in het wilde in gansch Zuid-Europa, in de streek van den Olijfbom.

Een woord aan de buitenlieden

Zegt, boertje of pachter, waarom leest ge een katholiek of liberaal blad en niets anders? Dat is niet verstandig, want katholieke en liberale gazetten houden u juist op de sleepbaan van wat zij al 67 jaar lang hebben gedaan: altijd beloften, en met dit al is het land in eene schuld geraakt van twee en half miljard frank.

Hoe langer hoe meer schuld en hoe meer belasting!

Daarom raad ik u aan een onpartijdig blad te lezen, namelijk het *Beknopt Verslag* van de Kamers. Het kost wel 4 frank, maar met vier is het voor ieder maar één frank.

Zoodoende hebt ge lezing voor het heele jaar en dan zult ge mensch worden, dan zult ge kunnen oordeelen wie het meest voor uw profijt spreekt: katholiek, liberaal of socialist.

Het is niet genoeg dat de pastoor u alle dagen wijsmaakt dat de katholieken voor u en de redding van den landbouw zorgen. Leest het *Beknopt Verslag* en gij zult zien dat

genoegen in gehad, de arme moeder te doen tranen storten, door te zeggen, dat gij soldaat moest worden... Gij zelf, Frans...

— Ach, moeder, ik vergeet soms in mijne droefheid dat ik hopen moet. Vader Ivo en Clara hopen ook; welnu, laat ons dan allen met vrouwen de toekomst inzien, en bidt gij maar lang en veel voor mij.

Hoe ligt vleit zich ons hart met een flauw straalje hoop! Als men stervend op den oever van het graf zit, en er komt een vonkje levenskracht door het harte branden, dan denkt men dat het lieve leven met volle kracht in ons terugkeert. Zoo was het ook met de arme Martha.

De moeder ging nu weder op hare plaats zitten, en bad den hemel, opdat zij haren zoon zou mogen behouden. Van tijd tot tijd richtte zij haar oog liefdevol op Frans, en als een droevige zucht uit zijne ziel opwelde, dan smeekte zij vuriger troost en genade af.

Frans hoopte echter niet meer. De schoolmeester en zijne dochter hoopten inderdaad; de eerste, omdat hij niet kon gelooven dat Hikpik een zoo boos man was, dat hij het kind der weduwe aan zijne listen zou opofferen, zoo als men heimelijk in het dorp zeide; de tweede, omdat zij beminde met alle de reine liefde, die het hart eener maagd doortintelen kan; omdat zij zich geen scheiden kon verbeelden van hem, met wien zij van de wieg afaan was opgegroeid.

Maar Frans geloofde aan het zwaarste

het wel de socialisten zijn die den weg der redding aanwijzen.

Als de socialist iets vragen ten voordeele van den landbouw, dan stemmen die goede katholieke leden er tegen en zeggen: « Er is geen geld. » Maar voor den Congo en den koning vindt men millioenen.

Voor dat er een socialist in de Kamers was, waren er op het *Beknopt Verslag* 8000 abonneenten. Over twee jaar, als er door het werkvolk 29 socialisten naar de Kamers gezonden werden, klom dit getal van 8000 op 70,000. Vroeger was de prijs van het abonnement slechts fr. 1,50. Maar de katholieken zagen dat die 70,000 menschen te slim werden, daar de socialisten de schelmstukken bekend maakten door de katholieken en de liberalen sedert 67 jaren gepleegd, en daarom bracht men den abonnementsprijs van fr. 1,50 op fr. 4,00.

En wat zag men? Het getal abonneenten viel terug op 8000.

Gij ziet dus, het volk mag de waarheid niet weten: wat de socialisten in de Kamers zeggen, mogen de buitenmensen niet lezen; zij mogen niets anders lezen dan een blad dat opgedrongen wordt door pastoors en kasteelheeren.

Daarom, buitenlieden, leest het *Beknopt Verslag*; daar vindt gij alles in en het is geen katholiek, noch liberaal, noch socialistisch blad, maar een onpartijdig blad dat door het gouvernement wordt gedrukt en verkocht.

Staat op!

Op 't veld is er armoe in d'hut van den boer. Er liggen voor hem tal van rampen op loer; Ellenden en onheil bestoken zijn leven, Watkan er, helaas, dan nog vreugde hem geven!

Zijn heer zwelgt zich vol in het wijsche kasteel, Daar komt al wat rijk is, en wat is eel, Ze spotten er luid met den boer en zijn werken, Terwijl ze den roof en de lasten versterken.

Betaalt maar de pachten en cijzen zoo groot, En wroet maar en hongert tot aan uwen dood, O boeren der velden, in lomp omwonden, De heer heeft het juk op den nek u gebonden!

Ma r wilt ge verlichting en welstand op aard, En wilt ge voor ramp en verval zijn bewaard, Doet open, wijd open uw ooren en oogen, Voor wat de « socialen » U komen behoogen.

Sluit aan met de slaven uit werkhuis en mijn, Vereend, zal aan U gansch de wereld dan zijn, Staat op dus, o boeren, en streeft naar uw rechten, Doorook aan den ploeg 't roode vaandel te hechten, Nov. 96. JON.

Briefwisseling

Uit Linden-bij-Leuven

Wij hebben hier te Linden bij-Leuven een kasteelheer, door de boeren graaf de *coffre fort* genaamd.

Die man is voor het minst 60 millioen rijk; bijna gansch het dorp is aan hem; hij heeft hier over de 600 hektaren grond, bewoond door hem en grootendeels verhuurd. Nu, wat hier in het dorp voorvalt is onbeschrijfbaar!

Er zijn hier vrouwen en kinderen die in het bosch bladeren gaan rapen of gras snij-

van den slag; Frans dacht aan zijn afscheid, aan de tranen zijner moeder, aan den knelenden handdruk van Ivo, aan den kuischen zoen van Clara; — hij dacht aan dat ijselijke vaarwel, waarna zij elkander in langen tijd niet zouden wederzien, waarin Clara hem misschien zoude vergeten voor de liefde van Tony...

Dat denkbeeld maakte hem als wanhopig, en joeg hem onheilspellende gedachten door het hoofd; maar als hem dan in zijnen geest het beeld van Clara verscheen, die zoete maagd, met hare schoone oogen, welke door de tranen als diamanten glinsterden; als hij haar zag met de handen saam gevouwen, biddende als een engel aan het hoog-outer der dorpskerk — want zoo had hij haar des avonds nog gezien — dan dacht hij in zichzelf: « Zij zal mij niet vergeten; zij heeft mij veel te lief! » en meer bemoedigd hief hij het oog van de vlammen op.

Dien avond werd de kleine lamp niet ontstoken; de spijs bleef onaangeroerd, en het vuur, door geene zorgzame hand opgestookt, viel in verdorde asche neder.

De stilte, maar niet de rustige slaap, heerschte weldra in de woning.

Frans hoorde van tijd tot tijd een langen zucht uit den moederlijken boezem opstijgen, die, door den wand dringende, zijne halve sluimering kwam storen. Hij, evenals de moeder, groette, met een meer verlicht gemoed, de morgenschmering.

(te vervolgen)

den, en de zoon van mijnheer de graaf heeft de stoutheid van deze menschen aan te pakken en ze te slaan dat ze soms blijven liggen en om hulp roepen. Ja zelfs aan kinderen van 15 jaren durft dit heerschap broeken en rokken uittrekken om ze dan slagen op hun naakt vel te geven.

Maar waartoe dienen die bladeren?
Wel om aan de beesten te strooien, ja zelfs om hun bed te maken waar ze op slapen, of nog om op den zolder te leggen van het huis (of liever het kot) om het warm te maken.

En dat zijn allen hutten van mijnheer de graaf!

Ja, hij schept er zelfs plezier in de zakken die met bladeren gevuld zijn door te snijden met een wapen dat hij bij zich heeft.

Nu, over eenige dagen waren vader en zoon daar aan 't werk. Zij wonnen samen fr. 1,50 daags. De zoon zegde:

— Vader, ik ga op een ander om meer te winnen.

Hij wint daar dubbel: fr. 1,50 voor zich alleen bij boer J. G., op gemeld dorp. De vader werd geroepen en de graaf vraagt:

— Waar is uw zoon?

— Ah, mijnheer, hij is op een ander meer gaan verdienen, want wij kunnen zoo niet blijven leven met een groot gezin.

— Wel, zegde de graaf, gaat dan ook maar weg.

En de man werd broedeloos gezet, hij die daar reeds verscheidene jaren werkte.

Maar vader is ook bij boer J. G. gegaan en ook aangenomen aan fr. 1,50 daags, dus ook dubbel.

De graaf heeft die menschen doen verhuizen en zij zijn in een huis van J. G. gaan wonen.

Doet uw best, vrienden van den landbouwer, gansch het dorp is voor ons!

De groote boeren kiezen met den gemeentebas uit schrik van hun land te verliezen, want de graaf is ook burgemeester van het dorp.

Ik zeg het nogmaals: geheel het dorp is voor ons en er wordt veel propaganda gemaakt.

N. B. — Alles wordt hier door het wild opgeëten.

Brievenbus

Jabbeke. — In dank uwe mededeeling ontvingen. Echter te onbeduidend om opgenomen te worden. Doet uw best. Eene volgende maal zal het misschien beter zijn.

Saffelaere. — Goed zoo, vriend; niet geschikt voor vervolging; maar voorzichtig zijn is toch altijd wijs. Als ge gebroedroofd wordt, is er een huisgezin te meer in de ellende, en de sociale zaak is er weinig mede gevorderd!

Uw brief zal de volgende maand geplaatst worden.

Wondelgem. — Uw brief zal de volgende maand geplaatst worden.

Linden. — Uwe briefwisseling is aangenomen.

Mechelen. — Het artikel is goed; het is geplaatst.

N. B. — Al deze vrienden zullen wel, hopen wij, voortgaan met ons briefwisselingen uit hunne dorpen te sturen. Wij gelaten ons zelf met de verbetering.

STRIJDPENNING

Ten voordeele van De Landbouwer Gent. — Van een opsteller van den « Landbouwer », 0,25.

Wondelgem. — Omdat de katholieke zedenprekers, wat meer hunne schurftige schapen zouden zuiveren, 0,20. — Alfons is er ook al een die zich aan den katholieken zedelijkheidsbeker laafde, 0,10. — Alhoewel die kerels zoo heftig de socialistische leer aanvallen, ware het niet slecht dat zij zich wat meer doordrongen van de socialistische moraal, 0,10. — Buitelieden leert die mannen kennen en weldra zult gij ook het socialisme genegen zijn, 0,10.

Seeveneeken. — Een partijgenoot van Seeveneeken die de strijdpenning gedenkt, zou willen zijn voorbeeld gevolgd zien, 0,10. — De Werklieden en Landbouwers kunnen strijdpenning mede geven aan de propagandeurs die den « Landbouwer » uitdeelen, 0,10. — Ontvangen op den trein van Seeveneeken naar Gent, 0,05. — Wij wevers zouden bedienenden van « Vooruit » willen zijn, 0,10. — Zij worden zooveel niet uitgebuit als wij, 0,10. — Voor het loon dat betaalt wordt in « Vooruit » mogen wij 3 weken werken, 0,10. — Wij weten wel dat het laster is, 0,10. — Leve « Vooruit » die ons op den buiten onze rechten leeren kennen heeft, 0,10. — Ga zoo voort broeders van den stad wij zullen U helpen, 0,10.

Loochristy. — Een vrouw die haar blad betaalt, 0,05. — De propagandeurs ontvangen strijdpenning, 0,10.

Baelegem. — Omdat de vrienden van Baelegem het voorbeeld zouden volgen van een vriend op den Berg, 0,10.

Olsene. — Van een boer van ons gedacht, 0,04. — Deinzenaere, 0,02. — Van een Zultenaar, 0,10. — Van een goede Zultenaar, 0,10. — Omdat alle Zultenaars van mijn gedacht zouden zijn, 0,10. — Van een herbergier van Olsene, 0,02. — Van B. R. van Olsene, 0,20. — Omdat onze burger vader zooveel niet meer zoo drinken 0,10. — Omdat elk mijn voorbeeld zou volgen, 0,05. — Al die voor de socialistischen stemt moet hen steunen 0,10. — Er mag 5 centiem af, 0,05.

Mechelen. — Omdat Slaaf met Natte niet kan trouwen, 0,10. — O gi man, zonder trouwen gaat het ook, 0,10. — Van een ouden lezer, 0,10. — Een vriend die voor den vooruitgang is, 0,39. — Omdat den « Landbouwer » zoo praktisch is, 0,20. — Omdat de proprietarissen zich zouden bekeeren, aangezien tijd zoo slecht is, 0,20. — Omdat gezel Ansele zich zou weren en hem niet geven, 0,10. — Voor den vooruitgang van het socialisme, 0,20.

Waarschoot. — Omdat de boeren van Waarschoot mijn voorbeeld zouden volgen, 0,10. — Wij, boeren van Drongen geven met liefde onzen penning, voor het blad de « Landbouwer » omdat het zoo goed onze belangen verdedigt, 0,27. — Omdat mijne vrienden mijn voorbeeld zouden volgen, een boer van Gijzenzele, 0,10.

Botelaere. — Bij het afgeven van 2 « Landbouwer's » 0,04.

Abonneert U op

VOORUIT

Orgaan der Belg. Werkl.-Partij

verschijnende 7 maal per week

Redactie en Administratie

Vooruit, Garenplaats, Gent

ABONNEMENTSPRIJS VOOR BELGIË

Drie maanden fr. 2,50

Zes maanden fr. 5,00

Een jaar fr. 10,00

VOORUIT geeft een uitgebreid Kamerverslag

Leest

DE WERKER

Socialistisch Dagblad

verschijnende te Antwerpen

Redactie en Administratie

146, Diepestraat, 146

ABONNEMENTSPRIJS VOOR BELGIË

Drie maanden fr. 2,00

Zes maanden fr. 4,00

Per jaar fr. 8,00

Jaar- en Paardenmarkten

MAAND JANUARI

Donderdag 14. — St Amandsberg.

Maandag 18. — Uitbergen.

Dinsdag 26. — Zele (Oost-Vlaanderen).

Naamfeesten van Stielen en Ambachten

9 Januari. — St. Julianus: leidekkers.

13 « — St. Veronica: vlasbewerders.

17 « — St. Antonius: hoveniers en mandenmakers.

22 « — St. Vicentius: groentenkwekers.

25 « — St. Paulus: koordmakers.

Fooren in België

Gedurende de wintermaanden December, Januari en Februari worden er in België geene fooren gehouden.

Wekelijksche Markten

(N. B. — De markten, waarachter deze (v) letter staat, worden daags te voren, en die met deze (n) letter, daags nadien gehouden, indien zij op een heilgendag vallen.)

A. Boter-, Eieren- en Groenselmakten

I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Te Gavere, Knesselare (groensel), Maldegem, Oosterzele (v), St-Gillis-Waas.

Dinsdag. — Te Assenede, Berchem (v) (aardappelen), Beveren (v), Bottelare (v), Caprijke, Cruys-haument, Lede, Ninove (v) Somergem, Sottegem (v), Waasmunster (n), Watervliet (groensel), Zele.

Woensdag. — Te Aalter (n), Deinze (v), Herzele, Kieldrecht, Lokeren, Nederbrakel, Oordegem (n), Ronse (v), Waarschoot, Wijngene.

Donderdag. — Te Buggenhout (boter), Loochristy (v), Wetteren.

Vrijdag. — Te Baasrode (n), Gent, Ledeberg, Ninove (v), Sinay (n), Temeche.

Zaterdag. — Te Bassevelde, Isenberge, Lebbeke (v), Nazareth, Nederbrakel, Sleidinge (v), Stekene (v).

Te Gent alle dagen visch, groensel, fruit, aardappelen.

II. West-Vlaanderen.

Maandag. — Blankenberge, Comines, Diksmuide, Moorslede (n), Oostende (n), Poperinge (n).

Dinsdag. — Aartrijcke, Couckelare (n), Ghistel, Nieuwpoort, St-Denijs, Wacken, Wervicq.

Woensdag. — Ansegem (v), Langemarck (n), Meulebeke, Poperinge (n), Wijngene.

Donderdag. — Comines, Harelbeke (v), Leysele, Loo-in-Veurne-Ambacht (v), Meessen, Oostende (n), Ruddervoorde (n), Staden, Ternath (v), Thielt.

Vrijdag. — Ardoye, Blankenberge, Handzaeme, Merckem, Moorseele, Nieuwpoort, Reninghen, Waasten, Wervicq.

Zaterdag. — Aarsele, Avelgem, Brugge (v), Herseaux, Isegem, Lichtervelde, Oostende (n), Waeregem (v).

III. Antwerpen

Maandag. — Arendonck (n), Baelen (n), Beersse (n), Boom (v) (groensel), Bornhem, Casterlé, Herenthals, Heyst-op-den-Berg, Hoogstraeten, Meerhout, Morckhoven, Rethy (n), Thienen (n), Veerle, Vosselaar (n), Westmeerbeek, Zoerle-Parwijs.

Dinsdag. — Briendonck (v), Desschel (n), Herenthout, Iteghem (n), Lille, Meerle (n), Meir (n), Merxplas (n), Minderhout (n), Moll (n), Norderwijk, Rijkvorsel (n), Schriek (v), St-Amands (Puurs) (v), Weelde (v), Westerloo (n), Zoersel.

Woensdag. — Antwerpen (groensel), Putte (arrond. Mechelen), Willebroeck (v), Wortel (v).

Donderdag. — Boom (v), Puurs (v).

Vrijdag. — Antwerpen, Duffel (v).

Zaterdag. — Boom (v) (groensel), Gheel, Gierle (n), Lichtaart (v), Lier, Mechelen (v), Oelen, Turnhout, Wechelderzande (den Maandag in geval van feestdag), Wiekevorst.

IV. Brabant

Maandag. — Geldenaken, Keerbergen, Leuven, Zoutleeuw (van 15 juli tot 15 November).

Dinsdag. — Aarschot, Galmaarde (n), Genappe, Hal (n) (groensel), Huldenberg (n), La Hulpe, Londerzeel (v), Opwijk, Perwez, Tervuren, Thienen.

Woensdag. — Diest, Leuven, Vilvoorden, Waver (groensel).

Donderdag. — Aarschot, Hal (n), groens., Overijssche.

Vrijdag. — Genappe, Leuven, Perwez, Thienen.

Zaterdag. — Aarschot (groensel), Diest, Hal (n) (groens.), Malderen (v), Vilvoorden, Waver (groens.).

Alle dagen groensel te Schaarbeek en Sint-Jans-Molenbeek.

V. Limburg

Maandag. — Lommel, Maaseik (groensel), Quaed-Mechelen (n).

Dinsdag. — Hasselt (v), Lummen, St-Truiden, Tongeren.

Woensdag. — Bilsen, Bocholt, Coursel, Eben-Emael (groensel), Maaseik (groensel), Oostham.

Donderdag. — Peer, Tongeren.

Vrijdag. — Bree, Hasselt (v), Lanaeken, Lille-St-Hubert, Maaseik (groensel), St-Truiden.

Zaterdag. — Overpelt, Tongeren.

B. Allevlei waren

I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Geeraardsbergen, Maldegem, Rupelmonde, Swevezele. — Dinsdag Somergem, Zele. — Woensdag Deinze (v) (zwinkelkalotten), Herzele, Nederbrakel, Ronse (v), Wijngene. — Donderdag Audenaarde (v), Denderhaute, Eecloo (v), St-Nikolaas (v). — Vrijdag Geeraardsbergen, Gent (bloemen, vogels, honden, konijnen), Ledeberg, Temeche. — Zaterdag Aalst, Hamme (eetwaren), Lebbeke (v), Nederbrakel, Sijngem. — Zondag Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Alveringhe, Kortrijk. — Dinsdag St-Denijs. — Woensdag Meulebeke, Thourout, Veurne (v). — Donderdag Staden, Watou (v). — Vrijdag Ardoye, Handzaeme, Oost-Roosebeke (n), Poperinge (n), Ruysselede. — Zaterdag Isegem, Lichtervelde, Meenen, Waregem (v).

III. Antwerpen

Dinsdag Schelle (n), St-Amands (Puurs) (v). — Vrijdag Antwerpen. — Zaterdag Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Dinsdag Assche (v), Galmaarde (n). — Woensdag en Zaterdag Diest.

V. Limburg

Woensdag en Zaterdag St-Truiden.

C. Ellegoederen en Kleedingsstukken

I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Gent (oude kleeren), Somergem, Sotteghem (v), Zele. — Woensdag Deinze (v), Wijngene. — Donderdag Steenhuyze-Wijnhuysen. — Vrijdag Gent, Ledeberg, Temeche. — Zaterdag Gent (oude kleeren), Lebbeke (v), Nazareth. — Zondag Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Blankenberge, Oostende (n). — Woensdag Meulebeke. — Donderdag Harelbeke (v), Oostende (n), Staden, Ternath (v). — Vrijdag Ardoye, Blankenberge, Handzaeme. — Zaterdag Isegem, Oostende (n), Waregem (v), Zondag Waasten.

III. Antwerpen

Dinsdag Breendonck (v). — Donderdag Boom (v).

IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (n), Londerzeel (v). — Woensdag en Zaterdag Diest.

D. Veemarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Dendermonde (vee, wild, vogel), Geeraardsbergen. — Dinsdag Gent (kiekens). — Woensdag Gent, Lokeren, Ronse (v). — Donderdag St-Nikolaas (v), Wetteren. — Vrijdag Gent.

II. West-Vlaanderen

Maandag Ghistel, Kortrijk. — Dinsdag Brugge (v) (hoornvee). — Donderdag Brugge (v) (schaap, kalv., huid, roef). — Zaterdag Roeselare (om 2 ure), Waregem (v), Ieperen. — Alle Maandagen vellenmarkt, in het slachthuis, te Kortrijk.

III. Antwerpen

Maandag en Woensdag Antwerpen. — Dinsdag Lier, Schelle (n), St-Amands (Puurs) (v). — Donderdag Lier, Mechelen (v) (Neckerspoel). — Vrijdag Mechelen (v) (Neckerspoel). — Zaterdag Mechelen (v) stad.

IV. Brabant

Maandag Geldenaken, Leuven, paard en vee. — Dinsdag en Vrijdag Thienen. — Woensdag Diest, Waver, hoornvee. — Donderdag Hal (n), Overijssche.

V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v) hoornvee. — Donderdag Tongeren. — Vrijdag Hasselt (v) kalveren. — Zaterdag St-Truiden, Tongeren.

E. Verkenmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Geeraardsbergen. — Woensdag Deinze (v), Ronse (v). — Zaterdag Nazareth.

II. West-Vlaanderen

Donderdag Brugge (v) vette, Ternath (v). — Vrijdag Handzaeme. — Zaterdag Brugge (v) magere, Lichtervelde, Waregem (v).

III. Antwerpen

Donderdag Putte (arr. Mechelen). — Vrijdag Berlaer, in den winter. — Zaterdag Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Dinsdag Londerzeel (v), Opwijk, Thienen. — Woensdag Diest, Waver.

V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v). — Woensdag en Donderdag Tongeren. — Vrijdag Bree, Lanaken. — Zaterdag St-Truiden.

F. Vlasmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Zele. — Woensdag Deinze (v). — Donderdag Buggenhout. — Zaterdag Stekene (v).

II. West-Vlaanderen

Woensdag Meulebeke. — Zaterdag Waregem (v).

III. Antwerpen

Maandag Bornhem. Dinsdag St-Amands (Puurs) (v). — Woensdag Putte (arr. Mechelen).

IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (n). — Zaterdag Malderen (v).

G. Graanmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Dendermonde. — Dinsdag Beveren (v), Lede, Sottegem (v), Watervliet, Zele. — Woensdag Nederbrakel. — Donderdag Buggenhout. — Vrijdag Gent. — Zaterdag Lebbeke (v), Nazareth, Nederbrakel. — Zondag Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Kortrijk. — Dinsdag Nieuwpoort. — Woensdag Ansegem (v). — Donderdag Harelbeke (v), Ternath (v). — Vrijdag Nieuwpoort, Poperinge (n). — Zaterdag Avelgem, Brugge (v), Isegem, Rousbrugge, Haringhe, Waregem (v).

III. Antwerpen

Maandag Bornhem. — Dinsdag St-Amands (Puurs) (v). — Donderdag Boom (v). — Vrijdag Antw., Duffel (v). — Zaterdag Lier, Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Maandag Geldenaken, Leuven. — Dinsdag Galmaarde (n), Huldenberg (n), Londerzeel (v), Opwijk, Perwez, Tervuren, Thienen. — Woensdag Diest, Merchtem, Vilvoorden. — Vrijdag Leuven, Perwez, Thienen. — Zaterdag Diest, Hal (v), Vilvoorden.

V. Limburg

Maandag Maaseik. — Dinsdag Hasselt (v), Stockheim. — Woensdag Eben-Emael, Reckheim. — Donderdag en Zaterdag Tongeren. — Vrijdag Hasselt (v).

H. Landbouwerkluisen

Dinsdag Galmaarde (n) (Brabant).
Zaterdag Isegem, Waregem (v) (West-Vlaanderen).

Maandelijksche Veemarkten

I. OOST- EN WEST-VLAANDEREN

Geeraardsbergen, den 1^{en} maandag van de maand; Nieuwkerke, den 1^{en} maandag van juni, juli, augustus, september en oktober; Ninove en Sottegem, den 1^{en}, Nieuwpoort, den 2^{en} en Ghistel, den 3^{en} dinsdag der maand; Aalter, Herzele en Ronse den 1^{en} en Deinze en Nederbrakel den 3^{en} woensdag der maand; Thourout, den 1^{en} woensdag van januari, feb., maart, april en mei; Oudenaarde en Thielt, den 1^{en} en Oostakker, den 3^{en} donderdag der maand; Lampernisse den vrijdag vóór den 2^{en} zaterdag der maand; Ghijverinckhove, den 1^{en} vrijdag der maand; Waregem, Ieperen en Veurne, den 1^{en}, Alveringem den 2^{en}, Loo den 3^{en}, Dixmude den 4^{en} en Nieuwkapelle den 5^{en} zaterdag der maand; Aalst den 3^{en} zaterdag van elke maand, uitgenomen november en oktober; Pervijse den 1^{en} zondag van elke maand.

II. ANTWERPEN

Arendonck den maandag vóór den 1^{en} dinsdag der maand; Baelen, 2^{en} maandag; Brochem, 3^{en} dinsdag; Desschel, 1^{en} maandag; Duffel, 3^{en} dinsdag; Gheel (vee en verken), 2^{en} dinsdag; Grobbendonck (n), 3^{en} dinsdag; Halle (n), 2^{en} donderd.; Herenthals, 1^{en} maandag; Herenthout, 4^{en} dinsdag; Heist-op-den-Berg, 3^{en} donderdag; Hoogstraeten, 3^{en} dinsdag; Itegem, 3^{en} maandag; Loenhout, 2^{en} dinsdag; Meerhout, 1^{en} maandag; Moll, laatste maandag; Nijlen, 2^{en} dinsdag; Olmen, 3^{en} maandag; Oostmalle, laatste dinsdag; Rethy, 3^{en} maandag; Thienen (n), 3^{en} maandag; Turnhout (n), 1^{en} dinsdag; Veerle, 1^{en} maandag; Vosselaar (n) 3^{en} donderdag; Westerlo, 3^{en} dinsdag.

III. BRABANT

Diest, 1^{en} woensdag; Galmaarde, laatste dinsdag.

IV. LIMBURG

Tongeren, den 2^{en} donderdag.

Gent, druk-uitg., J. Reyniers, Boogaardstr., 29